

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2018

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tahle činnost pro místní knihovny, znamená provést nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby.

Město Loštice letos získalo dotaci z Ministerstva kultury a díky tomu jsme přešli na nový knihovnický program, který byl nainstalován pomocí vzdáleného přístupu firmou KP-SYS spol. s r.o. Pardubice v nepůjčovném dnu, aby bylo možné případné nedostatky opravit. Po malých úpravách obě licence fungují, ale postupně se ještě doladují.

Přechod na nový knihovnický systém Verbis a webový katalog Portaro podpořil nové trendy a technologie. Uživatelé získali možnost rychlého, jednoduchého a komplexního vyhledávání. KpwinSQL, který knihovna využívala, již není podporován a vyvíjen.

1. Služby čtenářům

Loštice:

Půjčovná doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně, v rozsahu 20 hodin, s možností přístupu na internet v půjčovní dny pondělí, středa a pátek do 18.00 hod.

MěK Loštice měla v roce 2018 celkem 348 registrovaných čtenářů, z toho ale jen 66 dětí. Došlo k mírnému nárůstu čtenářů dospělých a úbytku dětských, protože přešli do kategorie studentů a noví čtenáři do patnácti let se i přes veškeré akce pro ně konané nepřihlásili. Nebo jen v malém počtu.

Stejný trend byl zaznamenán i u výpůjček, kde došlo k nárůstu výpůjček u beletrie dospělé a úbytku dětské. Mládež si většinou přijde jen pro povinnou četbu nebo si obsahy děl stahuje z internetu a nečte vůbec. Ale vzhledem k počtu čtenářů se nejedná o nijak velký rozdíl.

Výpůjčky 2018

Loštice celkem	24275
z toho naučná dospělá	1002
beletrie	17897
naučná děti	384
beletrie děti	1347
časopisy	2965
jiné dokumenty	680

Návštěvníci knihovny:

Počet návštěvníků půjčoven, kulturních akcí a využívajících internet v knihovně byl 4814 a k tomu dalších 12824 návštěvníků on-line služeb. Zde se jedná o mírný nárůst fyzických návštěv.

Kulturní akce probíhají hlavně ve spolupráci s mateřskou školou a prvním stupněm základní školy. Jejich zaměření je po dohodě s vyučujícími.

Pokud jde o fyzické návštěvy knihovny, nastal pokles především ve využití internetu. Do knihovny na internet přijdou návštěvníci jen v případě poruchy PC u nich doma a nebo pokud potřebují něco vytisknout a nemají vlastní tiskárnu. Návštěvníků půjčovny a kulturních akcí mírně přibýlo.

On-line služby zaznamenaly větší pokles. Ubylo čtenářů, kteří z domova nahlíželi do katalogu knihovny, případně si žádaný titul zarezervovali nebo si prodloužili výpůjční dobu.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

	Moravičany	Palonín	Pavlov
výpůjčky	6608	429	573
čtenáři	98	17	21
návštěvníci	1808	125	143

Knihovna v Moravičanech vykázala úbytek v počtu registrovaných čtenářů a to dětských i dospělých. Je to ale nejspíš způsobeno jiným systémem počítání statistiky díky přechodu na nový knihovnický program. Ten byl nainstalován na podzim a výpočet statistiky na konci roku nefungoval, jak by měl. Proto jsou celé výsledky trochu zkreslené.

Celková návštěvnost knihovny se oproti minulému roku zvýšila, proběhlo celkem 20 kulturních akcí a jejich návštěvnost byla jako obvykle početná. Výměnné cirkulační soubory dobře fungovaly a i zájem paní knihovnice sehnat po okolních knihovnách jednotlivé žádané tituly pro moravičanské čtenáře a co nejrychleji jim je dodat, zajistilo nárůst výpůjček.

Obecní úřad vyčlenil na nákup nové literatury velkou částku peněžních prostředků, proto bylo zakoupeno více svazků než v loňském roce a dalších 47 svazků literatury obdržela knihovna darem.

V knihovně v Paloníně se o jednoho zvedl počet registrovaných čtenářů, ale zvýšil se především počet dětských čtenářů. I výpůjčky a návštěvnost zaznamenaly krásný nárůst. Finanční prostředky na nákup literatury zůstaly stejné jako loni a tak díky výhodným nákupům zde bylo zakoupeno více svazků literatury než roce 2017. Do fondu knihovny bylo zapsáno i dalších 9 svazků literatury, která byla obdržena darem.

Místní knihovna v Pavlově má letos nárůst dospělých čtenářů a ale v počtu výpůjček i v návštěvnosti knihovny nastal mírný pokles. I v této knihovně zůstaly finanční prostředky na nákup nové literatury stejné jako v minulém roce a proto byl zakoupen téměř stejný počet svazků jako v roce 2017. Svazky novější literatury byly do této knihovny dodávány ve výměnných souborech. Jednalo se hlavně o svazky VF pořízené za peníze z kraje.

2. Kulturní akce

Tyto akce proběhly v Městské knihovně v Lošticích a v Místní knihovně v Moravičanech.

Městská knihovna Loštice

Akce probíhají ve spolupráci se základní školou a mateřskou školou. Zaměření je připravováno podle požadavků učitelů a podle věku dětí.

V minulém roce proběhlo celkem 21 akcí, kterých se zúčastnilo 1065 návštěvníků.

Nové knihy pro nejmenší – MŠ Sluníček
Schůze výboru ČMS
Jaro, Velikonoce, příroda – 4 odd. MŠ Loštice
Noc s Andersenem – žáci ZŠ
Čtení dětem v MŠ
Lekce informativní výchovy pro ZŠ Loštice a Pavlov
Pasování na čtenáře
Čtenářský kroužek ZŠ Pavlov
Celé Česko čte dětem
Nové knihy na prázdniny – ZŠ Bílá Lhota
Pohádka O staré botě – divadlo ZŠ Loštice
Karkulkování aneb Jak to bylo s Červenou Karkulkou doopravdy – 1. tř. ZŠ
Listování s Lukášem Hejlíkem
Slavnostní předávání slabikářů dětem z prvního ročníku

Místní knihovna Moravičany

Celkem proběhlo 20 akcí za účasti 283 návštěvníků.

Soutěž – Příběhy s hádankou 1,2
Odpoledne deskových her
Dospěláci čtou dospělákům
Jaro, Velikonoce – beseda MŠ
Deskovky pro dospěláky
Kvíz – Co víš o knihovně?
Velikonoční tvoření
Malujeme na dřevo
Návštěva VKOL- historické fondy
Spinkání v knihovně
Celoroční soutěž Za přečtenou knihu
Kvíz Hurá, hurá škola volá
Babičky a dědečkové čtou dětem
Předvánoční Opava – Slezská tvorba
Soutěž Sporty
Informační knihovnické lekce – ZŠ
Soutěž Hudební nástroje
Soutěž Roční období
Pečení vánočních perníčků a zdobení vánočního stromečku

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou uloženy na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí. Knihovníci MK Moravičany a MK Palonín si knihy nakupují sami podle požadavků svých čtenářů a sami si pak doklad o nákupu dají na svůj obecní úřad k proplacení. Pro MK Pavlov, vzhledem k omezeným financím, vybírám knihy od levných dodavatelů.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2018:

(hodnota knih je uvedena bez odečtu rabatu)

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	357 sv.	Kč 85.591,-
Knihy darem	34 sv.	Kč 7.361,-
Časopisy	12 titulů	Kč 8.578,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	167 sv.	Kč 53.192,-
Knihy darem	4 sv.	Kč 946,-

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	230 sv.	Kč 58.012,-
Knihy darem	47 sv.	Kč 10.033,-
Časopisy	1 titul	Kč 1.352,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	50 sv.	Kč 6.521,-
Knihy darem	9 sv.	Kč 956,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	70 sv.	Kč 8.000,-
------------	--------	------------

Technické zpracování nakoupených svazků, které provádí knihovnice MěK Loštice, zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, zápisy na kartu pohybu knižního fondu. Knihovníci jednotlivých místních knihoven si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih a předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou.

Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2018 činil tento příspěvek Kč 76.000,-. Část tohoto příspěvku se proplatí Městu Loštice z MěK Šumperk oproti vystaveným fakturám za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo odepsáno 1159 svazků zastaralé a opotřebované literatury.

Výměnný fond – v minulém roce bylo po revizi vyřazeno celkem 28 svazků. Z toho tři byly dvakrát nezjištěné při revizi a 25 bylo opotřebovaných.

MK Moravičany – dle návrhu knihovnice MK Moravičany bylo na základě přivezených knižních lístků vyřazeno 208 svazků zastaralé a opotřebované literatury.

MK Palonín – v minulém roce nebyl vyřazen žádný svazek.

MK Pavlov – protože v knihovně jsou evidovány pouze novější svazky, nebyla žádná kniha vyřazena.

Všechny tyto vyřazené svazky byly odstraněny z počítačové databáze, vyškrtány z přírůstkových seznamů, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány mezi knihovnami, aby i v MK střediska měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Knihy do souborů jsou vybírány z fondu Městské knihovny Loštice a ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje.

Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. Jednotlivé soubory jsou na základě dodacích listů rozesílány do knihoven na dobu jednoho roku. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách pohybu knižního fondu jednotlivých knihoven.

V roce 2018 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven 19 souborů knih a počet svazků byl 631. Vraceno do Loštic bylo 22 souborů s celkovým počtem 587 svazků. Byla provedena cirkulace na počítači, poškozené svazky byly opraveny a vše bylo zapsáno na kartách pohybu knižního fondu.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska.

V loňském roce byla provedena revize výměnného fondu v Městské knihovně Loštice.

Revize proběhla načtením čárových kódů svazků do revizního modulu databáze Kp-WinSQL. Jejím spuštěním došlo ke kontrole svazků v databázi.

Celkem bylo zrevidováno 2440 svazků, chyběly 3 svazky, které byly nenalezeny již podruhé, a proto byly následně odepsány i s 25 opotřebovanými svazky..

Stav na kartě knižního pohybu byl upraven – souhlasí se stavem v počítači. Protokolem o revizi knižního fondu byla revize uzavřena.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů po knihách, které nejsou ve vlastním fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Především se jedná o studenty, kteří potřebují odbornou literaturu ke svému studiu, ale i o beletrii, o kterou mají čtenáři zájem.

Městská knihovna Loštice nejvíc spolupracuje s Vědeckou knihovnou v Olomouci a MK Moravičany.

V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 49.

Požadavků z jiných knihoven bylo 42. Všechny požadavky byly vyřízeny kladně.

Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice a Mohelnice a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 445 svazků.

Od zavedení poplatku ve Vědecké knihovně Olomouc za zaslání každé zásilky, došlo ke značnému snížení požadované literatury.

8. Internet

Internet je k dispozici v knihovně v jejích půjčovních hodinách. Došlo však k velkému poklesu ve využití internetu. V Paloníně a Pavlově nebyl zaevidovaný ani jeden návštěvník využívající těchto služeb.

I v Lošticích došlo k poklesu. Internet je dnes běžnou součástí každé domácnosti, a proto je jeho služeb v knihovnách využíváno jen zřídka.

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, revizí knižního fondu, odpisů opotřebované literatury, metodické pomoci atd.

Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny buď telefonicky, nebo vlastní návštěvou knihovny. Přitom si vyzvedávají výměnné soubory, přivázejí soubory určené k vrácení. Ke zpracování přivázejí nově zakoupenou literaturu a po zpracování si ji sami odvázejí.

V Lošticích 20. 1. 2019

Zpracovala Hana Štenclová